

Становище

на доц. д-р Тодор Борисов Панов

относно дисертация на тема **„Възможности за прилагане на метода на сценария в сектора на информационните и комуникационните технологии в България“** за присъждане на образователната и научна степен **„Доктор по Администрация и управление /Социално управление/“**, представена от

Тодор Яльмов

След запознаване с представената докторска дисертация с убеденост мога да очертая три съществени предимства на научното изследване:

- дълбоко аргументирана актуалност на темата;
- мащабно теоретично изследване на проблемите, свързани с метода на сценария в управлението, което разкрива възможностите на автора да обогатява метода. Това обогатяване е в основата на неговите значими приноси моменти;
- научно-приложно изследване на приложимостта на обогатения метод на сценария.

Практическото приложение на метода, както и изследването на сектора на информационните и комуникационни технологии в България е довело до много интересни изводи, направени от това мащабно научно-приложно изследване.

Без съмнение е важността на резултатите от докторската дисертация днес и в една перспектива, поради изключителната актуалност на протичащия в света системен процес на трансформация на начина на производство. За трети път човешката цивилизация осъществява дълбок преход, който е непредсказуем главно по отношение на промяната на средата. Този преход е невероятно интензивен по сравнение с миналите

процеси, които са протичали продължително време и невероятно драматичен за човека и човешките общности. В сърцевината на новия начин на производство са информационните и комуникационните технологии и средства. Оттук следва, че изключителна важност придобиват методите за разработване на стратегии в трансформиращата се производствена инфраструктура. В началото на трансформацията проблемите на управлението в сравнително бавно променящата се среда са се решавали с методите на дългосрочното планиране на основата на екстраполацията. Те, обаче, влизат в противоречие с интензивността на промените на средата, което противоречие е в основата на появата на световната криза през 70-те години на миналия век. Преодоляването на тази криза започва в края на 60-те години с методите на стратегическото планиране. Сърцевината на стратегическото планиране се свежда до детайлното изследване на средата в обзримо време и с адаптиране на потенциала на организацията към тези промени на основата на технологиите за дизайн на съответната фирма и организация. В началото на промяната на прехода от дългосрочното към стратегическото планиране са методите на SWOT анализа, матрицата на БКГ, матрицата на МакКинзи и т.н.

С увеличаване на неопределеността и сложността на обектите и средата, ефективни вече са методът на сценария, Синия поток и др.

Ето защо, изследванията на Ялъмов, свързани с обогатяването на този метод, както и условията, при които той може да се прилага и конкретните изследвания за българския сектор на ИКТ са навременни, полезни и твърде интересни не само за България, а и за други страни, поради това, че:

- предлага единно определение, съдържание и предназначение на метода на сценария;
- формулира и дискутира размиващите се граници между ИКТ сектора и средата. Особено е важно да се отбележи разглежданата от

- докторанта граница в друга плоскост, а именно границата между официалната и сивата икономика;
- анализира средата и нейната сложност, разкривайки нейната иновативност;
 - оценява вътрешната сложност на ИКТ сектора и на отделните фирми в него;
 - разкрива каналите за разпространение на метода на сценария в българския информационно-комуникационен сектор.

За съжаление, в България няма традиция при формирането на научни школи по управление. По тази причина можем да изразим задоволство от това, че има създадена такава школа начело с проф. А. Бънкова, в която работи и се развива докторантът Т. Ялъмов и да приветстваме резултатите ѝ.

В заключение, като имам пред вид изключителната актуалност на разработката, мащабността на теоретичното и приложно изследване, свързани със стратегическото управление в условията на все по-голяма непредсказуемост на промените във външната среда, с убеденост подкрепям избора на **Тодор Ялъмов** за **Доктор** по Администрация и управление /Социално управление/ и му пожелавам успехи в бъдещата работа по темата.

15. 04. 2015 г.

Подпис: /п/

